

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การพัฒนาครูในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนโพนงามพิทยานุกูล จังหวัดมหาสารคาม มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาครูในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนโพนงามพิทยานุกูล จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

1. สรุปผลการวิจัย

สภาพก่อนการพัฒนา จากการศึกษาสภาพการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่า ครูซึ่งเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียนยังขาดความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการปฏิบัติงาน ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การเก็บข้อมูลยังไม่เป็นระบบ ข้อมูลที่เก็บไว้ยังกระจัดกระจาย การคัดกรองนักเรียนเพื่อแบ่งเป็นกลุ่มปกติและกลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา ยังไม่ชัดเจนการส่งเสริมนักเรียน มีการจัดกิจกรรมโฮมรูม แต่ยังไม่มีประสิทธิภาพ การป้องกันและแก้ไขปัญหาคูยังขาดทักษะในการให้คำปรึกษาเบื้องต้นกับนักเรียน การจัดกิจกรรมยังขาดความต่อเนื่องและการส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหามากและยากต่อการแก้ไข ยังมีการดำเนินงานไม่ชัดเจน ทำให้มีนักเรียนบางส่วนที่มีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ จึงได้ดำเนินการพัฒนาครู 2 วงจร

สรุปผลการดำเนินงานในวงจรที่ 1

จากการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาครูในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามกรอบการศึกษา 5 ด้าน โดยการใช้กลยุทธ์การมีส่วนร่วมโดยใช้การประชุมชี้แจงความเข้าใจ การศึกษาดูงาน การอบรมเชิงปฏิบัติการ การนิเทศ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลการดำเนินงานสรุปได้ดังนี้

ด้านรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล พบว่า ครูมีความเข้าใจและสามารถดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง มีการจัดทำระเบียบสะสม แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ) แบบสังเกตและสัมภาษณ์ เพื่อเก็บข้อมูลพื้นฐานของนักเรียน จัดเป็นระบบข้อมูล ทำให้ครูที่ปรึกษาเข้าใจและรู้จักนักเรียนมากขึ้น ด้านการคัดกรองนักเรียน พบว่าครูมีความเข้าใจและสามารถนำข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนที่จัดไว้เป็นระบบข้อมูล ไปพิจารณาเปรียบเทียบของเกณฑ์การคัดกรองนักเรียนของโรงเรียน เพื่อแบ่งกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่มปกติ และกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาได้และหาวิธีการที่จะดูแลช่วยเหลือให้เหมาะสมต่อไป ด้านการส่งเสริมนักเรียน โดยการให้คำปรึกษาเบื้องต้นครูได้กล่าวถึงประโยชน์ของการให้คำปรึกษาเบื้องต้น เทคนิคต่าง ๆ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญ ครูจะต้องคัด

กรองเด็กให้ได้และชัดเจนก่อนที่จะให้คำปรึกษา การให้คำปรึกษา ครูควรป้อนคำถามให้นักเรียน ได้คิดตามไปด้วย การออกเยี่ยมบ้านนักเรียน ครูต้องสร้างความเป็นกันเองให้เกิดกับผู้ปกครอง บอกวัตถุประสงค์ของการมาเยี่ยมพร้อมกับการอาสาที่จะเป็นผู้คอยช่วยเหลือคุ้มครองลูกของเขา และการเอาใจใส่ซึ่งถ้าผู้ปกครองวางใจจะทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริง ส่วนกิจกรรมการประชุมผู้ปกครอง ชั้นเรียน การจัดกิจกรรมดังกล่าวครูยังไม่ให้ความสำคัญ การจัดกิจกรรมยังไม่ต่อเนื่อง การป้องกัน และแก้ไขปัญหานักเรียน มีการให้คำแนะนำปรึกษา เบื้องต้น การจัดกิจกรรม ช่อมเสริม การจัด กิจกรรมเสริมหลักสูตรและการสื่อสารกับผู้ปกครองเพื่อช่วยเหลือนักเรียนมีการจัดกิจกรรมในห้องเรียน และการจัดกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน กลุ่มผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เข้าใจและจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อ การป้องกันและแก้ไขพฤติกรรม ด้านการส่งต่อครูส่วนใหญ่ทราบและเข้าใจการปฏิบัติงานในชั้นนี้ ว่าเป็นการส่งต่อภายใน เช่น ครูแนะแนวนักเรียนที่มีปัญหามากและยากต่อการแก้ไข หรือช่วยเหลือ แล้วนักเรียนยังมีพฤติกรรมที่ไม่ดีขึ้นจึงได้ดำเนินการพัฒนาครูในวงจรที่ 2

สรุปผลการดำเนินงานในวงจรที่ 2

การพัฒนาครูในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในวงจรที่ 2 ได้พัฒนาครู โดยใช้กลยุทธ์การนิเทศ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จากผลการเก็บข้อมูลโดยการสังเกต และการ สัมภาษณ์ พบว่า ครูมีความรู้ความเข้าใจ ในการจัดระบบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาเพิ่มมากขึ้นมีความมั่นใจในการจัดกิจกรรมพัฒนาส่งเสริมการดำเนินงาน ผลการดำเนินงานเป็นเช่นนี้เพราะครูได้ร่วมกันวางแผนมีการประชุมชี้แจงความเข้าใจ การศึกษาดูงาน การอบรมเชิงปฏิบัติการ การนิเทศ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูมีความรู้ความเข้าใจ และสามารถจัดกิจกรรมการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้ประสบผลสำเร็จ และช่วยเหลือนักเรียนได้ทันทั่วทั้งที่

2. อภิปรายผล

2.1 ผลการพัฒนาครูในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนโพนงาม พิทยานุกูล จังหวัดมหาสารคาม โดยใช้การประชุมเพื่อสร้างความเข้าใจและตระหนัก การศึกษาดูงาน การอบรมเชิงปฏิบัติการ การนิเทศ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จากผลการวิจัยมีประเด็นที่น่าสนใจ อภิปราย ดังนี้

2.1.1 การประชุมเพื่อสร้างความเข้าใจและตระหนัก ผลทำให้ได้ปัญหาที่ชัดเจน ตรงประเด็นนำไปสู่การแก้ปัญหาที่แท้จริง ทั้งนี้ เพราะครูทุกคนได้มีการประชุม นำเสนอข้อมูล สภาพปัจจุบันที่เป็นปัญหาเชื่อมโยงกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธาดา ตามเมืองปัก (2552) โดยใช้กลยุทธ์ การศึกษา เอกสาร การประชุมเชิงปฏิบัติการ การนิเทศ และจัดกิจกรรมการศึกษาเอกสารร่วมกัน ทำให้ครูทุกคนเกิดการพัฒนามีความรู้ความเข้าใจ มีความมั่นใจในการปฏิบัติงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.1.2 การศึกษาดูงาน ผลจากการศึกษาดูงานพบว่าคณะครูได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ พูดคุย นำเสนอสิ่งดี ๆ ที่โรงเรียนที่ประสบความสำเร็จปฏิบัติในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นำมาปรับใช้ในโรงเรียนมากขึ้น เช่น การออกเยี่ยมบ้านนักเรียนกลุ่มเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอช่วยแก้ปัญหาของนักเรียนได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นาดยา โสหารี (2550) พบว่า การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนบ้านนาตบเต่า โดยใช้กระบวนการเทียบเคียงสมรรถนะ มีโรงเรียนห้วยต้อนพิทยาคมเป็นโรงเรียนตัวอย่างที่ดีสามารถดำเนินการพัฒนางานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.1.3 การอบรมเชิงปฏิบัติการ พบว่า คณะครูมีความเข้าใจประโยชน์และความจำเป็นของการนำไปใช้ของเครื่องมือต่าง ๆ ที่ใช้ในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เช่น แบบคัดกรองข้อมูล เป็นต้น เมื่อมีการคัดกรองนักเรียนออกเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง ทำให้ครูสามารถส่งเสริมแก้ไขพฤติกรรมของนักเรียนได้รวดเร็วมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธาดา ตามเมืองปัก (2552) โดยใช้กลยุทธ์การประชุมเชิงปฏิบัติการ และจัดกิจกรรมการศึกษาเอกสารร่วมกัน ทำให้ครูทุกคนเกิดการพัฒนา มีความรู้ความเข้าใจ ในการปฏิบัติงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.1.4 การนิเทศ พบว่า คณะครูได้มีการนำเสนอปัญหาหารือกันเมื่อพบกับปัญหาสามารถช่วยกันแก้ไขโดยการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของตนเองกับเพื่อนครู ทำให้สามารถช่วยเหลือแก้ไขปัญหให้กับนักเรียนได้ทันทั่วทั้งที่ สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญประสพ กุลศรีการ (2550) ใช้กลยุทธ์การนิเทศจนทำให้บุคลากรเกิดความรู้ความเข้าใจสามารถดำเนินการตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้เป็นอย่างดีและนำไปสู่การปฏิบัติได้ตามขั้นตอน

2.1.5 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ พบว่า คณะครูทุกคนมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็น ปัญหา ทางแก้ปัญหาร่วมกัน โดยการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทำให้สามารถดำเนินงานด้านระบบดูแลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พัฒนศักดิ์ ภูมิโคกรักษ์ (2552) การพัฒนาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนบ้านชัยพล อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา พบว่าการพัฒนาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนบ้านชัยพล ในวงรอบที่ 1 โดยใช้กลยุทธ์ การประชุมปฏิบัติการ การอภิปราย และการนิเทศแบบมีส่วนร่วม

2.2 ผลการพัฒนางานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนโพนงามพิทยานุกุล จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งมีการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา การส่งต่อ จากผลการวิจัยมีประเด็นที่นำมาอภิปรายดังนี้

2.2.1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล พบว่า ครูที่ปรึกษาทุกห้องเรียนมีการจัดทำระเบียบสะสมการจัดทำแบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ) มีการบันทึกและรายงานผล การศึกษานักเรียนเป็นรายบุคคลและสรุปผลการดำเนินงานด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ได้บรรลุผลตามเป้าหมายทุกคนมีความพึงพอใจสอดคล้องกับ สุวิทย์ พลวงค์ (2549) ได้พัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนเมวดีพิทยาคม จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า การ

พัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ทำให้นักเรียนมีความประพฤติ และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ดีขึ้น ส่งผลให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.2.2 ด้านการคัดกรองนักเรียน พบว่า มีการใช้เกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียนมีการแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น กลุ่มปกติและกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา มีการบันทึกและรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนเป็นภาพรวม สรุปผลการดำเนินงานด้านการคัดกรองนักเรียนได้บรรลุผลตามเป้าหมายครูมีความพึงพอใจสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุทธพร พรเพชร (2550) ได้พัฒนาบุคลากรในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนนาทมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 พบว่า การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนก่อนพัฒนาพบว่า ครูผู้ดำเนินงานนั้นไม่สามารถปฏิบัติงานได้เต็มที่ เนื่องจากขาดความรู้ ความเข้าใจในแนวทางการดำเนินงาน ทำให้การทำงานบางขั้นตอนล่าช้า หลังการพัฒนาพบว่า ครูผู้ดำเนินงานสามารถดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้เป็นอย่างดี มีการตั้งคณะกรรมการดำเนินงานอย่างเป็นรูปแบบ ทำงานโดยมีการประสานงานร่วมมือกันทุกฝ่าย สามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาให้กับนักเรียนภายในโรงเรียนได้อย่างทั่วถึง

2.2.3 ด้านการส่งเสริมนักเรียน พบว่า มีการจัดกิจกรรมโฮมรูม การให้คำปรึกษา การเยี่ยมบ้านนักเรียนและการจัดประชุมผู้ปกครองนักเรียน มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนโดยผู้ปกครองมีส่วนร่วมมีการประเมินผลและรายงานผลการจัดกิจกรรม สรุปผลการดำเนินงานการจัดกิจกรรมด้านการส่งเสริมนักเรียนได้บรรลุตามเป้าหมาย แต่มีปัญหาเล็กน้อย คือ ครูยังขาดการให้ความสำคัญใน การจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองและการจัดกิจกรรมยังไม่ต่อเนื่อง สอดคล้องกับบุญประสพ กุลศรีการ (2550) ได้พัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนอนุบาลหนองวัวซอ อำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดูรธานี เขต 1 พบว่า ก่อนพัฒนาการปฏิบัติงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนครูผู้ปฏิบัติงานนั้นไม่สามารถปฏิบัติงานได้เต็มที่เนื่องจากขาดความรู้ความเข้าใจในแนวทางการปฏิบัติมอบหมายให้เป็นหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาเพียงผู้เดียวทำให้ปฏิบัติงานบางขั้นตอนล่าช้าเนื่องจากนักเรียนภายใต้การดูแลมีจำนวนมากเช่น การเก็บระเบียบสะสม การประเมินพฤติกรรมเด็กเพื่อการคัดกรองครูรู้จักนักเรียนเป็นบางคนเฉพาะกลุ่มที่มีจุดเด่นทำให้เกิดปัญหาการดำเนินการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนดังนั้นจึงมีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยการ ศึกษาเอกสาร ประชุมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศ หลังการพัฒนาพบว่า กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้ามีความรู้ความเข้าใจสามารถดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้แต่ยังมีปัญหาในการนำไปปฏิบัติผู้ศึกษาค้นคว้าและผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าได้ร่วมกันแก้ปัญหาโดยพัฒนาในวงรอบที่ 2 โดยใช้กลยุทธ์การนิเทศจนทำให้บุคลากรเกิดความรู้ความเข้าใจสามารถดำเนินการตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้เป็นอย่างดีและนำไปสู่การปฏิบัติได้ตามขั้นตอนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ทั้ง 5 ขั้นตอน และมีการตั้งคณะกรรมการปฏิบัติงาน

อย่างเป็นรูปแบบทำงานโดยมีการประสานงานร่วมมือทุกฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ครูผู้สอน คณะผู้บริหารโรงเรียน ตลอดจนผู้ปกครอง การดำเนินการปฏิบัติงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สามารถดำเนินงานไปได้ด้วยดีสามารถป้องกันและแก้ไขปัญหให้กับนักเรียนภายในโรงเรียนได้อย่างทั่วถึงครูเข้าใจในบทบาทผู้ดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.2.4 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญห พบว่า ครูมีความรู้ความเข้าใจและสามารถจัดทำรูปแบบ และวิธีการกำหนดแนวทางวิธีการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนโดยใช้การจัดกิจกรรมให้คำปรึกษาเบื้องต้น มีการจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญห มีการบันทึกการช่วยเหลือและการติดตาม มีการจัดกิจกรรมสื่อสารกับผู้ปกครองเพื่อร่วมมือกันในการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน เนื่องจากว่าครูได้รับความรู้ในเรื่องการส่งเสริมป้องกันและแก้ไขปัญหจาก การศึกษาเอกสารและการประชุมเชิงปฏิบัติการทำให้ครูเกิดความรู้ความเข้าใจได้มากยิ่งขึ้นจนทำให้สามารถนำความรู้ที่ได้ไปป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนจนทำให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยงลดลงได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชมาภรณ์ สายวงศ์ปัญญา (2548) ได้ศึกษาการดำเนินงาน ปัญหาและแนวทางในการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน 5 ขั้นตอนคือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญห และการส่งต่อของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การวิจัยลำปาง เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนด้านการดำเนินการประเมินตนเองด้านความสามารถในการดำเนินการ และความคิดเห็น ที่มีอยู่ต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับมาก ปัญหาในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน อยู่ในระดับมาก ส่วนแนวทางในการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีปัญหาในระดับน้อย ด้านการบริหาร ผู้บริหารควรบริหารระบบงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยตนเอง ด้านการรู้จักนักเรียน เป็นรายบุคคล ครูประจำชั้นควรไปเยี่ยมบ้านนักเรียนให้ครบทุกคน ด้านการคัดกรองนักเรียน ระบบการคัดกรองนักเรียนสามารถแก้ไขนักเรียนได้ตรงกับปัญหา ด้านการส่งเสริมนักเรียน โรงเรียน ควรีระบบการส่งเสริมนักเรียนอย่างชัดเจน มีแผนงาน โครงการกิจกรรม และงบประมาณรองรับ ด้านการป้องกันและแก้ปัญหโรงเรียนควรีระบบการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนอย่างเป็น รูปธรรมมีแผนงาน โครงการกิจกรรมและงบประมาณรองรับ ด้านการส่งต่อเห็นว่าโรงเรียนควรี ระบบการส่งต่อนักเรียนทั้งภายในและภายนอกอย่างชัดเจน ส่วนในด้านการดำเนินการอื่น ๆ พบว่า โรงเรียนควรีการประสานสัมพันธ์กับผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2.2.5 ด้านการส่งต่อนักเรียน พบว่า มีการส่งต่อนักเรียนให้กับครูที่เกี่ยวข้องใน โรงเรียน เช่น ครูแนะแนว และครูฝ่ายปกครองเพื่อให้การดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหามาก และยากต่อการแก้ไขหรือช่วยเหลือแล้วนักเรียนยังมีพฤติกรรมที่ไม่ดีขึ้น ดังนั้น ควรส่งต่อไปให้ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านต่อไปซึ่งขั้นตอนการส่งต่อนอกหรือส่งต่อผู้เชี่ยวชาญ นักเรียนในโรงเรียน โพนงามพิทยานุกุล จังหวัดมหาสารคาม ยังไม่มีพฤติกรรมที่รุนแรงถึงขนาดที่จะส่งต่อนอก เนื่องจากว่าสามารถป้องกันและแก้ไขได้ภายใน มีการรายงานและสรุปผล ไพรินทร์ โฉมพุดดี

(2551) ได้พัฒนาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนน้ำสวยวิทยา อำเภอสระใคร จังหวัดหนองคาย พบว่า สภาพก่อนการพัฒนาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนน้ำสวยวิทยา อำเภอสระใคร จังหวัดหนองคาย พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 12 คน มีคุณลักษณะไม่พึงประสงค์ โดยมีพฤติกรรมเสี่ยง ดื่มสุรา 2 คน สูบบุหรี่ 10 คน หลังจากได้ดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 1 ผลปรากฏว่า ด้านการป้องกันและแก้ไขนักเรียน ด้านการส่งต่อนักเรียน โดยภาพรวมแล้ว สามารถแก้ไขปัญหาได้ในระดับหนึ่ง โดยยังมีประเด็นที่มีปัญหาคือนักเรียนกลุ่มเสี่ยงที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 4 คน แต่ที่ต้องการได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องอีก และมีปัญหาในบางกิจกรรมที่ไม่น่าพอใจ ซึ่งจะต้องทำการพัฒนาต่อในวงรอบที่ 2 โดยใช้กลยุทธ์ กิจกรรมการพัฒนา และการกำกับติดตามผล ผลการพัฒนาปรากฏว่านักเรียนในกลุ่มเสี่ยงลดลงเหลือเพียง 1 คน ที่ต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และธาดา ตามเมืองปัก (2552) ได้พัฒนาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนหนองยางพิทยาคม อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา พบว่า การพัฒนาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนหนองยางพิทยาคม อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา โดยใช้กลยุทธ์ การศึกษาเอกสาร การประชุมเชิงปฏิบัติการ การนิเทศ และจัดกิจกรรมการศึกษาเอกสารร่วมกัน ประชุมเชิงปฏิบัติการในการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน วางแผนการดำเนินงาน 5 ขั้นตอน 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริม 4) การป้องกันและแก้ปัญหา และ 5) การส่งต่อทำให้ครูทุกคนเกิดการพัฒนา มีความรู้ความเข้าใจ มีความมั่นใจในการปฏิบัติงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จึงพัฒนาในวงรอบเดียว

โดยสรุปจากการพัฒนาครูในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนโพนงามพิทยานุกุล จังหวัดมหาสารคาม ทำให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมากขึ้น มีความมั่นใจที่จะนำไปสู่การจัดกิจกรรมการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

3. ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้สำหรับผู้เกี่ยวข้องและผู้สนใจโดยทั่วไป ดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

3.1.1 ครู ผู้ปกครอง และชุมชนควรร่วมมือกัน ในการประชุมปรึกษาหารือทั้งแบบทางการและไม่เป็นทางการเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการทำงานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อประสิทธิผลและประสิทธิภาพของงาน

3.1.2 ควรเชิญวิทยากรภายนอกที่มีความรู้และประสบการณ์ในเรื่องระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมาให้ความรู้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3.1.3 ควรเปิดโอกาสให้ครู ผู้ปกครองและชุมชนได้แสดงความคิดเห็นและสะท้อนผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่หลากหลาย ได้แก่ การเสนอต่อที่ประชุม ตอบแบบสอบถาม กล้องรับความคิดเห็น เป็นต้น

3.1.4 การใช้วิธีวิจัยเชิงปฏิบัติการ ควรใช้หลักการความยืดหยุ่นพอสมควรเพราะเป็นไปไม่ได้ที่จะดำเนินงานจะต้องเป็นไปตามแผนที่วางไว้ดังนั้นจึงควรมีการปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

3.2.1 ควรศึกษาและติดตามผลการนำความรู้ที่ได้จากการอบรมและพัฒนาครูในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไปใช้

3.2.2 ควรศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลทำให้การพัฒนางานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีประสิทธิภาพ